

Láska ku krížu

Čo spája všetkých verných Kristových nasledovníkov je kríž – lepšie povedané láska ku krížu. To je ich neklamné rozpoznávacie znamenie.

List apoštola Pavla Galaťanom možno nazvať obhajobou Kristovho kríža. Mojžišov zákon ľudí naučil iba rozoznávať dobro od zla, ale človeka nebol schopný oslobodiť od hriechu. Nad tým zvíťazil až Kristov kríž. Kto chce teda hriech premôcť, musí s láskou objasť tento kríž a nasledovať Ukrižovaného. „Veď ja som skrze zákon zomrel zákonu, aby som žil Bohu. S Kristom som pribitý na kríž“ (Gal 2, 19). List končí chválou kríža: „Ale ja sa nechcem chváliť ničím iným, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista, cez ktorý je svet ukrižovaný pre mňa a ja pre svet“ (Gal 6, 14). Kristov kríž teda dopĺňa Zákon, je potrebný židom, ale taktiež celému svetu.

Svet, ktorý bol dovtedy – z hľadiska židovskej viery – rozdelený na dve časti, židov a pohanov, je skrze Kristov kríž zmierený; ten búra toto „rozdelenie“ (Ef 2, 14). Skrze Kristov kríž je celé ľudské pokolenie zmierené s Otcom. Aj keď vonkajšie prejavy rozdelenia ešte ani zďaleka nie sú dokonalé; predsa len máme možnosť vidieť ovocie kríža v Cirkvi, ktorej členmi sú jak „židia“, tak i „pohania“.

Tak ako vonkajšie účinky kríža nie sú ihneď a stopercentne zjavné, tak podobne ani hodnota kríža nie je všetkým zrozumiteľná. I naďalej kríž zostáva „pre židov pohoršením a pre pohanov bláznovstvom“. Hodnota, múdrosť a moc kríža je pochopiteľná a zjavná iba tým, „čo sú na ceste spásy“ (1Kor 1, 18.23).

Kresťanská dokonalosť je teda nemysliteľná bez kríža. Kristus sa stal novým Adamom svojou smrťou a zrodil nás pre nový život svojou krvou (porov. Rim 5). Krstom dostávame účasť na Kristovej smrti; jeho kríž sa „našepuje“ do pokrsteného, aby začal nový život v Duchu.

Niet sa čo čudovať, že tí, ktorí pochopili hodnotu kríža, ho začali milovať. Uvedomovali si, že bez lásky k nemu na ceste k dokonalosti nepokročia. Kríž milovali spôsobom, ktorý môže vyvolávať podozrenie zo sadomasochizmu. „Buď trpieť, alebo zomrieť!“ volala sv. Terezia z Avily. Nuž ale ak v zjednocovaní sa s ukrižovaným Kristom človek rastie v duchovnom živote, potom to môžeme pochopiť.

Svätý František Assiský považoval napríklad za „dokonalú radosť“ práve tú, ktorá plynula zo spodobnenia sa s Ukrižovaným a odmietaným Kristom.

Na záver sa mi zdá vhodný príbeh o vtákovi, ktorý si postavil hniezdo na suchom strome, ktorý navyše rástol uprostred planiny. Ako sa tam tak chcel zabývať, prišiel víchor a strom mu vyvrátil od koreňa... Ak chcel žiť, musel rozprestrieť svoje krídla a letieť odtiaľ preč. Vták teda letel a letel stovky kilometrov, až doletel k lesu plnému stromov obťažkaných krásnym ovocím; mohol si z nich vybrať, ktorý chcel... Príbeh končí otázkou: Čo by však bolo vtáka donútilo odletieť z púšte a opustiť hniezdo bez perspektívy ďalšieho života, keď by mu víchor nebol vyvrátil strom od koreňa?!

Tí, ktorí skutočne milujú život, milujú i kríž. V Kristovi sa totiž každý kríž stal nielen znakom, ale i prostriedkom spásy.